

Milieuzonering: een belemmering?

Prins Bernhardlaan 45, 3901 CA Veenendaal

Ingenious Living B.V.
Turbinestraat 8 C1
3903 LW Veenendaal

Craeft Advies
J.C. Vijfhuizen
Putterweg 6
3851 GD Ermelo

06-25472688
vijfhuizen@craeftadvies.nl
www.craeftadvies.nl

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
1.1.	Gegevens opdrachtgever	4
1.2.	Doel en afbakening onderzoek.....	4
1.3.	Juridisch kader	5
2.	Planologische en vergunning technische inventarisatie	6
2.1.	Bestemmingsplan Centrum	6
2.2.	Afstandscriteria.....	7
2.3.	Inventarisatie vergunningen.....	8
2.3.1.	Schoolstraat 11A.....	8
2.3.2.	Prins Bernhardlaan 43 – Autobedrijf J. van de Weerd.....	8
2.3.3.	Nieuweweg 2a – Carbogen Amcis	9
2.4.	Omgekeerde werking.....	13
2.5.	Conclusie planologische en vergunning technische situatie	14
3.	Overige elementen	15
3.1.	Gas en gevaarlijke inrichtingen.....	15
3.2.	Wegverkeerslawaaï.....	15
3.3.	Omgevingswet.....	15
4.	Conclusie	16
	Bijlagen.....	17
1.	VTH-dossier Schoolstraat 11A	17
2.	VTH-dossier Prins Bernhardlaan 43	17
3.	VTH-dossier Nieuweweg 2A	17

1. Inleiding

1.1. Gegevens opdrachtgever

De opdrachtgever van het voorliggende project is:

Naam: Ingenious Living B.V.
Adres: Turbinestraat 8 C1
Postcode / plaats: 3903 LW Veenendaal

De locatie betreft de kadastrale percelen:

Kadastrale gemeente: Veenendaal
Sectie: H
Perceelnummer: 2591
Totale grootte: 0.19.85 ha (1985 m²)
Eigenaar: Bellinkpoort B.V., Bornerbroeksestraat 155, 7601 BG Almelo

Als adviseur treedt op:

Craeft Advies
dhr. J.C. Vijfhuizen
Putterweg 6
3851 GD Ermelo

1.2. Doel en afbakening onderzoek

Dit onderzoek strekt ertoe om te beoordelen of en in welke mate woningbouw mogelijk is op een perceel gelegen Prins Bernhardlaan 45 te Veenendaal. Het onderzoek spitst zich toe op de milieubelasting en -zoning van bedrijven welke zijn gevestigd op het direct ten westen en zuiden van de locatie gelegen bedrijventerrein. De informatie is weergegeven om te komen tot een beoordeling van de planvorming en ter verdere onderbouwing van de al dan niet noodzakelijke vervolgonderzoeken. Het onderzoek kan tevens dienen als bijlage bij een ruimtelijke onderbouwing in het kader van een goede ruimtelijke ordening met het oog op milieuzoning en het al dan niet vaststellen van een goed woon- en leefklimaat. De beoordeling heeft niet tot doel om feitelijk milieuonderzoek met praktijkmetingen te verrichten naar de daadwerkelijke productie van bedrijven.

Op de locatie is thans een pand gevestigd waar een winkel- c.q. maatschappelijke functie is gehuisvest (volgens internet is er tijdelijk een winkel voor hulpmiddelen ten behoeve van ouderen gevestigd). De opdrachtgever heeft de wens om woningbouw op dit perceel mogelijk te maken in de vorm van een appartementencomplex met ca. 60 appartementen. Het aangrenzende bedrijventerrein is een zeer lokaal bedrijventerrein van beperkte omvang. Op dit bedrijventerrein zijn diverse functies gevestigd, waarvan een aantal nader beschouwd zullen worden. De volgende bedrijven zullen beoordeeld worden:

- Nieuweweg 2a: 'Carbogen Amcis', voorheen Dishman Netherlands B.V.: het grootste bedrijf op het terrein. Het betreft een chemisch bedrijf voor de productie van cholesterolverlagende en Vitamine-D – medicamenten;
- Prins Bernhardlaan 43: Autobedrijf J. van de Weerd, een bedrijf waar voornamelijk onderhoudswerkzaamheden plaatsvinden;
- Schoolstraat 11A: Het betreft een oefenruimte van de fanfare en een alternatieve ontmoetingsruimte voor kunstgerelateerde activiteiten.
- Schoolstraat 98 - 100: Het betreffen tapijt- en meubelwinkels. Van deze locaties zijn wel gegevens opgevraagd maar deze hebben geen vergunde situatie op grond van de Wet Milieubeheer en derhalve zullen deze enkel worden beoordeeld op grond van het vigerende bestemmingsplan.

Voor dergelijke bedrijven gelden minimale afstanden ter voorkoming van hinder, bijvoorbeeld op het gebied van geur, geluid, stof, et cetera. Deze minimale afstanden volgen uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering'. Naast het planologische regime worden de toegestane activiteiten beheerst door de Wet Milieubeheer en het daarbij behorende stelsel van de Omgevingsvergunning Milieu c.q. Melding Activiteitenbesluit. In dit rapport zal een beoordeling worden gemaakt op grond van maximale planologische mogelijkheden alsook op basis van vergunde rechten en de wijze waarop eventuele woningbouw belemmerend zou kunnen werken voor de industrie (omgekeerde werking).

1.3. Juridisch kader

In deze beoordeling draait het om het beoordelen van de mogelijkheden om gevoelige functies (namelijk: wonen) te ontwikkelen nabij enkele bedrijfsmatige functies. Hiertoe dient sprake te zijn van een voldoende 'woon- en leefklimaat'. Dit begrip vindt zijn oorsprong in de elementen die worden gehangen aan het begrip 'goede ruimtelijke ordening'. Deze goede ruimtelijke ordening is de basis voor ieder bestemmingsplan (en daarmee voor iedere planologische wijziging) en vindt onder meer haar grondslag in artikel 3.1 Wro jo. art. 5.16 Wm.

In praktijk vindt de betreffende toetsing zoals gezegd plaats aan de hand van de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering', waarin richtafstanden zijn opgenomen. Ook de regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007, de Europese richtlijn luchtkwaliteit en de regeling 'Niet in betekende mate' kunnen handvatten vormen. Van richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken. Hier is dan ook veel jurisprudentie over ontstaan. Kern van de jurisprudentie is op hoofdlijnen dat, ook als niet voldaan kan worden aan richtafstanden of normen, er alsnog sprake kan zijn van een goed woon- en leefklimaat mits de situatie ter plaatse dit toelaat. Daarbij is het begrip omgekeerde werking van groot belang: een nieuw gevoelige functie mag een bedrijf in milieutechnische zin niet extra belemmeren, ook al is deze in praktijk al belemmerd. Wel mag sprake zijn van een belemmering die hetzelfde of minder belemmerend werkt.

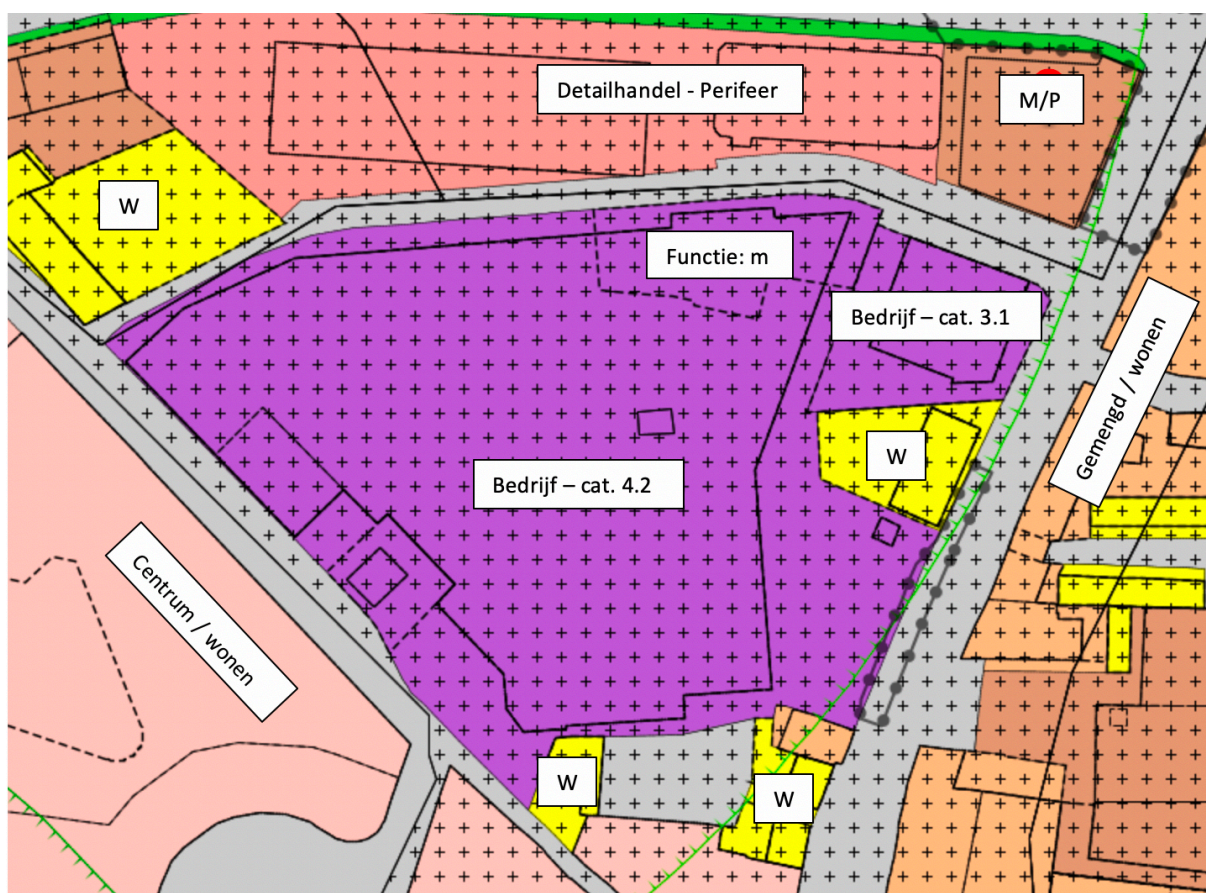
Het stelsel ten aanzien van milieu-beoordeling zal onder de aankomende Omgevingswet aan verandering onderhevig zijn. Met onderdelen van het juridische spectrum kan nu al gewerkt worden. De VNG heeft in haar publicatie 'Milieuzonering nieuwe stijl' (bijgevoegd) hiervoor nieuwe gereedschappen ontwikkeld. De juridische grondslag hiertoe is het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en diverse aanvullingswetten, waaronder de aanvullingswet Bodem en Natuur. In hoofdstuk 4 zal hier een korte introductie over worden gegeven.

2. Planologische en vergunning technische inventarisatie

In eerste instantie wordt gekeken naar de maximale planologische mogelijkheden van de bedrijven, gevestigd op het bedrijventerrein. Navolgend zal gekeken worden naar omliggende bestemmingen c.q. bestemmingsplannen, welke jegens de bedrijven belemmerend kunnen werken. Vervolgens zal gekeken worden naar de vergunde situatie van de bedrijven en hoe zich deze verhoudt tot de maximale planologische mogelijkheden en de gewenste ontwikkeling.

2.1. Bestemmingsplan Centrum

Op de planlocatie Prins Bernhardlaan 45 te Veenendaal is het bestemmingsplan 'Centrum' vastgesteld en vigerend. Binnen dit bestemmingsplan is de enkelbestemming 'Maatschappelijk – uit te werken bestemming' vigerend, alsmede de dubbelbestemming 'waarde – archeologie 4'. Aan zowel de west- als de zuidzijde van de locatie liggen de reeds aangehaalde bedrijven met enkele verspreide woonbestemmingen. Aan de oost- en noordzijde ligt, aan de overzijde van de Prins Bernhardlaan, bebouwing met op de begane grond veelal detailhandelsfuncties met op de bovenverdieping(en) woningen. De 'Prins Bernhardlaan' vormt een scheiding tussen het bedrijventerrein enerzijds en de detailhandelsfuncties anderzijds. De Schoolstraat, welke een toegang vormt tot het bedrijventerrein, vormt een fysieke grens tussen lichtere bedrijvigheid (perifere detailhandelsfuncties, maatschappelijke voorzieningen) en meer producerende bedrijvigheid (milieucategorie 3.1 en 4.2). De plankaart ziet er als volgt uit, waarbij de diverse bestemmingen en functies zijn weergegeven:

Bestemmingsplankaart bestemmingsplan Centrum 2014: tekst betreft bestemming met nadere definitie van functie. Verklaring letters: M/P = maatschappelijk / planlocatie, M = functie-aanduiding maatschappelijk, W = wonen.

2.2. Afstandscriteria

Binnen de bestemming 'bedrijf' zijn diverse zoneringen opgenomen. De te onderzoeken bedrijven vallen in de categorieën 3.1 en 4.2. Voor de bestemming 'detailhandel – perifeer' is geen categorie-aanduiding in het bestemmingsplan opgenomen maar wel vastgesteld in de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzoneringen'.

Bij het lezen van deze publicatie dient overwogen te worden dat het gaat om een gemengd gebied. Van gemengde gebieden is sprake als het gaat om gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of het gebieden betreffen met matige tot sterke functiemenging. In casu ligt de locatie langs hoofduitvalswegen naar het centrum van Veenendaal en is sprake van een grote diversiteit aan functiemenging. Er is dus sprake van een gemengd gebied. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden met één klasse worden verminderd. De in de lijst opgenomen waarden betreffen nadrukkelijk normatieve waarden en geen absolute grenzen.

Op grond van deze publicatie zal hieronder een overzicht worden gegeven van de hiermee corresponderende minimale afstanden. Eerst zal een oordeel worden gegeven over de planologische situatie en daarbij vastgestelde categorie. In paragraaf 2.3 zal vervolgens een oordeel worden gegeven over de huidige vergunde rechten.

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk rustig buitengebied
1	10 m
2	30 m
3.1	50 m
3.2	100 m
4.1	200 m
4.2	300 m
5.1	500 m
5.2	700 m
5.3	1000 m
6	1500 m

Detailhandel

Aan de Schoolstraat 98 ligt een tapijthandel voor particulieren. In de VNG-publicatie wordt voor wat betreft 'detailhandel voor zover niet eerder genoemd' een richtafstand van 10 m tot een gevoelige functie aanbevolen. Dit betekent dat op basis van de **maximaal planologische mogelijkheden** een richtafstand van 0m (gemengd gebied) kan worden aangehouden en deze dus feitelijk vervalt. De feitelijk afstand bedraagt thans ca. 10 m. Dit bestemmingsvlak vormt in planologisch opzicht geen belemmering voor de ontwikkeling. Zoals eerder aangehaald is voor deze activiteiten en/of adressen geen sprake van vergunde rechten en worden deze dan ook navolgend niet verder behandeld.

Fanfare – creatieve ruimte

Aan de Schoolstraat 11a ligt een oefenruimte voor de fanfare en een alternatieve ontmoetingsruimte voor kunstgerelateerde activiteiten. In de VNG-publicatie kan voor dergelijke activiteiten het beste aangesloten worden op de categorie 'Cultuur, sport en ontspanning – studio's', waarvoor een richtafstand van 30 m tot een gevoelige functie wordt aanbevolen. Dit betekent dat op basis van de **maximaal planologische mogelijkheden** een richtafstand van 10m (gemengd gebied) wordt aanbevolen. De feitelijk afstand bedraagt thans ca. 30 m en voldoet derhalve. Dit bestemmingsvlak vormt in planologisch opzicht geen belemmering voor de ontwikkeling.

Categorie 3.1

Na de besproken detailhandel ligt het meest dichtbij het plangebied een bestemmingsvlak waar een bedrijf met maximaal categorie 3.1 is toegestaan. Het betreft hier het autobedrijf, gelegen aan de Prins Bernhardlaan 43, direct tegenover het plangebied. De hierbij behorende aanbevolen minimale richtafstand bedraagt derhalve 50 m. Dit betekent dat op basis van de **maximaal planologische mogelijkheden** een richtafstand van 30 m (gemengd gebied) kan worden aanbevolen. Deze afstand wordt in praktijk niet gehaald, de feitelijke afstand bedraagt ca. 20 m. De vraag in hoeverre dit een belemmering vormt voor de planontwikkeling zal na beoordeling van de vergunde rechten en omgekeerde werking worden beantwoord.

Categorie 4.2

De hoogste klasse welke planologisch mogelijk is betreft in casu de categorie 4.2. Dit betreft het gebied waarin 'Carbogen Amcis' gevestigd is (vestigingsadres Nieuweweg 2a). De hierbij behorende aanbevolen richtafstand bedraagt derhalve 300m. Dit betekent dat op basis van de **maximaal planologische mogelijkheden** een richtafstand van 200m (gemengd gebied) wordt aanbevolen. Deze afstand wordt in praktijk niet gehaald, de feitelijke afstand bedraagt ca. 50 m tot de grens van de inrichting en 90 m tot de feitelijke faciliteiten. De vraag in hoeverre dit een belemmering vormt voor de planontwikkeling zal na beoordeling van de vergunde rechten en omgekeerde werking worden beantwoord.

2.3. Inventarisatie vergunningen

De vergunningen van de volgende adressen zijn door ons opgevraagd en verkregen bij de gemeente Veenendaal, de complete dossiers zijn ter beschikking gesteld aan de initiatiefnemer. Van de adressen Schoolstraat 98 en 100 (tapijthandel en meubelwinkel) zijn geen vergunde situaties, deze voldoen op planologisch gebied en behoeven derhalve geen nadere beoordeling. Per adres is het volgende vast te stellen.

2.3.1. Schoolstraat 11A

Ten behoeve van de 'inrichting' is d.d. 1 mei 2000 een melding ingediend en geaccepteerd op grond van het Besluit Horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer. Deze melding is van rechtswege overgegaan in een melding Activiteitenbesluit. In de melding is aangegeven dat er een akoestisch-werend plafond en deuren zijn toegepast. De in paragraaf 2.2 besproken richtafstand ziet voornamelijk op het voorkomen van geluidsoverlast. Al voldeed de afstand inrichting – planlocatie hier al aan, door de uit de melding gebleken voorzieningen kan extra gewaarborgd worden dat er geen sprake is van een belemmering.

2.3.2. Prins Bernhardlaan 43 – Autobedrijf J. van de Weerd

Ten behoeve van Autobedrijf J. van der Weerd is d.d. 27 juli 1993 een verzoek tot een vergunning op grond van de Hinderwet ingediend en verleend (de exacte proceduregeschiedenis wordt op grond van het dossier niet helemaal helder). Vaststaat dat deze vergunning van rechtswege over gegaan is in een melding Activiteitenbesluit. Het bedrijf is gecategoriseerd op grond van een toenmalige SBI-code 50104. Op grond van de VNG-publicatie en de lijst van bedrijfsactiviteiten, behorende bij het bestemmingsplan, is dit gelijk te stellen aan de huidige categorie 501, 502, 504, zijnde 'Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven'. Dit betreft een categorie 2 bedrijf met een aanbevolen richtafstand van 30 m.

Het bedrijf heeft in het verleden meerdere voorschriften uit het Activiteitenbesluit overtreden met handhaving en bestuursdwang ten gevolge. Op basis hiervan kan echter wel een exact beeld worden gevormd van de activiteiten en kan met zekerheid worden vastgesteld dat het een categorie 2 bedrijf betreft waarbij de vergunde situatie niet de maximaal planologische is. Op grond van de aanbevolen richtafstand van 30 m, welke met één categorie verlaagd kan worden naar 10 m, kan de planlocatie wel voldoen aan de vergunde situatie.

De heer J. van der Weerd heeft bij het vaststellen van het huidige bestemmingsplan geprocedeerd bij de Raad van State omtrent een eerder opgenomen uitwerkingsbevoegdheid om de planlocatie her te bestemmen naar wonen, mogelijk omdat de eigenaar van dit bedrijf dit als bedreiging voor zijn bedrijfsvoering ziet. Zoals voorgaand betoogd voldoet de planlocatie wel aan de vereiste richtafstanden. Aandachtspunt is feitelijk gevaar omtrent gasflessen, welke wankel zouden zijn opgeslagen. Gelet op het feit dat de handhavingsskwestie inmiddels lijkt te zijn opgelost kan dit een extra aandachtspunt zijn en blijven voor het bevoegde gezag. Dit heeft niet met de vergunde of planologisch mogelijke situatie te maken, als wel met een zorgvuldige bedrijfsvoering. De richtafstanden zijn, zoals gezegd, geen absolute waarden. Omdat het bedrijf overheaddeuren aan de zijde van de planlocatie heeft, getuigd het van een zorgvuldige ruimtelijke ordening om – mede hiertoe – een akoestisch onderzoek uit te voeren. In samenhang met het bedrijf wat gevestigd is op de Nieuweweg 2a is het niet ondenkbaar dat de gemeente na akoestisch onderzoek verzocht zal moeten worden om een besluit hogere grenswaarde.

2.3.3. Nieuweweg 2a – Carbogen Amcis

Op de Nieuweweg 2a is het bedrijf Carbogen Amcis gevestigd. Dit bedrijf is al lang op deze locatie gevestigd en onder meer bekend onder de voormalige namen Solvay Pharmaceuticals en Dishman Netherlands B.V. De laatste veranderingsvergunning dateert van 8 maart 2018. Het betreft een chemisch bedrijf voor de productie van cholesterolverlagende en Vitamine-D – medicamenten. Uit het dossier blijkt dat het gaat om activiteiten welke vallen onder de SBI – codes 2414.2 en 2442. Op de locatie wordt onder meer heptaan gebruikt, een zogenaamd alkaan, gebruikt. Dit betekent dat de activiteiten vallen onder 2414.2 en het bedrijf daarmee een categorie 4.2 bedrijf betreft. In het dossier wordt duidelijk dat in het najaar van 2019 nieuwe en daarmee veel kleinere opslagtanks worden geplaatst. Hiermee kan de locatie onder de grens van het BRZO (Besluit Risico Zware Ongevallen) blijven. Niet duidelijk is of deze wijziging ook daadwerkelijk is geëffectueerd. Dit heeft geen invloed op de categorisering, al wordt aangetekend dat de hoeveelheden voor dergelijke installaties niet enorm zijn. De overige activiteiten, voornamelijk gericht op het formuleren en afvullen van geneesmiddelen conform SBI-code 2442 betreffen een categorie 3.1 bedrijf. Het betreft een IPPC-inrichting. De Europese IPPC-richtlijn (1996/61/EC) staat voor Integrated Pollution Prevention and Control, geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging en de provincie Utrecht is het bevoegde gezag.

Op grond van deze vergunning kan worden vastgesteld dat het gebruik gelijk is aan het maximale planologische regime. Hierbij moet wel worden aangetekend dat het bestemmingsvlak vrij ruim om de exacte productielocaties heen is getrokken en de afstand tot de grens van de inrichting daardoor beduidend kleiner is dan tot de productiefaciliteit. Van het bedrijf is een zeer uitvoerig dossier beschikbaar, waarin veel onderzoek is gedaan naar onder meer geluid, geur en bodem. De bodemonderzoeken hebben vooral betrekking op het terrein zelf en zal in casu voor de planlocatie apart onderzocht moeten worden. De omgevingsfactoren geluid en geur hangen echter samen met het bedrijf en de nieuwvestiging van een woonfunctie. Hier is het volgende bekend over:

Geluid

In de vergunning zijn geluidsvoorschriften opgenomen. Het bedrijf heeft op diverse momenten onderzoek laten verrichten. Niet-limitatief worden onderzoeken d.d. 9 januari 2004, 8 september 2008 en 16 januari 2012. Deze onderzoek gaan veelal uit van een bestendige lijn en een voortzetting van de bestaande activiteiten waarbij enkele nieuwe elementen worden onderzocht. Het laatst bekende onderzoek uit 2012 is echter breed opgezet.

Uit dit onderzoek blijkt dat op vrijwel alle meetpunten op woningen aan de Prins Bernhardlaan voldaan wordt aan de vergunde waardes. Enkele geluidswerende maatregelen zijn destijds voorgesteld en overgenomen. Gelet op het feit dat de planlocatie verder weg ligt dan de onderzochte woningen, onder meer te weten Prins Bernhardlaan 28, 35 – 37, 39 – 41, enzovoorts en deze reeds voldoen; kan gesteld worden dat dit ook bij het nieuw te realiseren appartementencomplex op de planlocatie het geval zijn. Een akoestisch onderzoek in combinatie met het voorgestelde onderzoek bij het bedrijf aan de Prins Bernhardlaan 43 kan gecombineerd worden uitgevoerd.

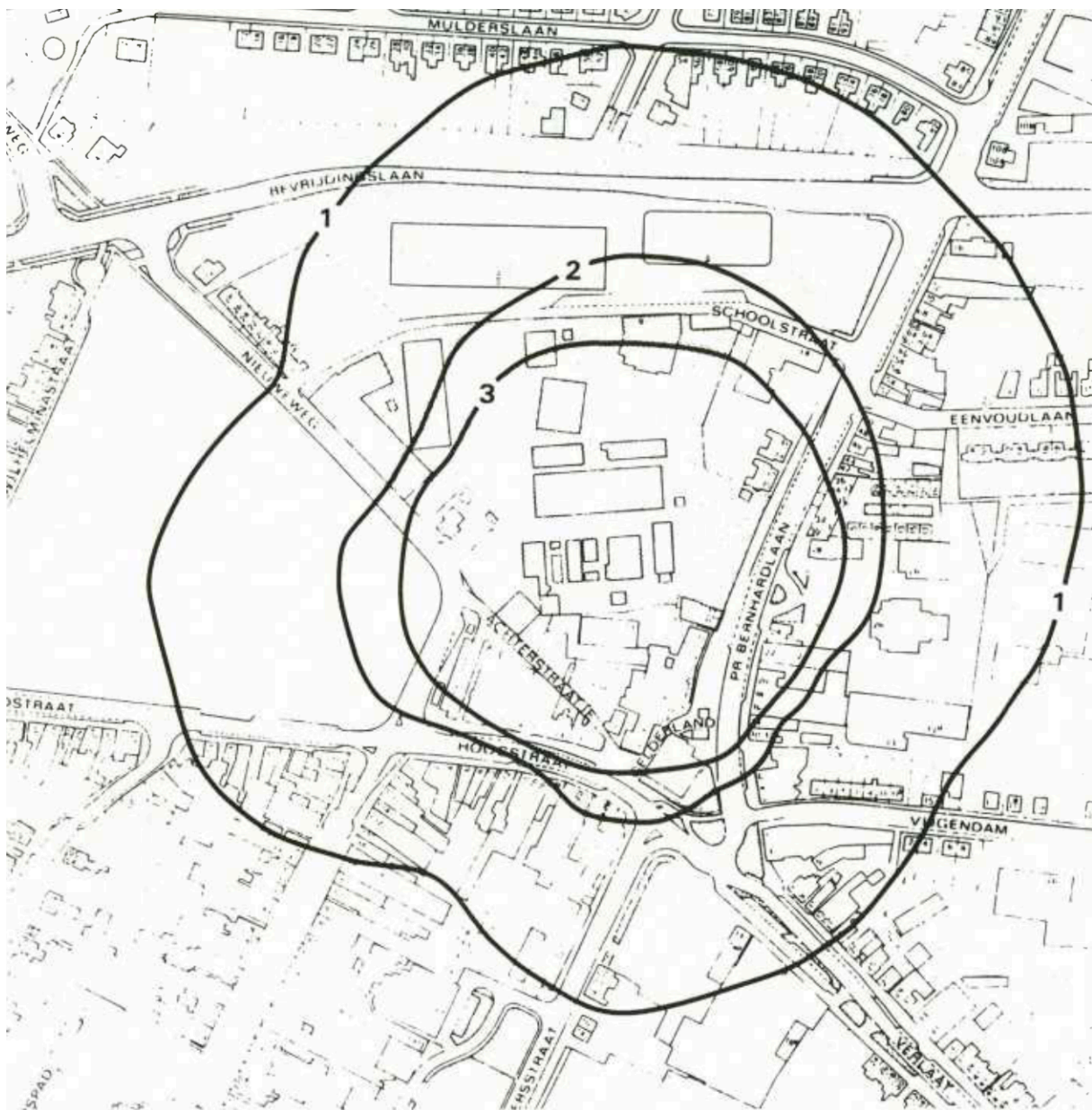
Geur

Bij dergelijke productiefaciliteiten kan sprake zijn van geur. Per type bedrijf, vallende onder de categorie 4.2, kan het echter sterk verschillend zijn of er sprake is van geurhinder en zo ja in welke mate. Daar komt bij dat geurhinder vaak door het individu anders wordt beoordeeld. In casu is de stof heptaan relatief geurloos. Als er geur vrij komt in het vergunde productieproces is dit afkomstig van de verzepingsunit. Deze is enige tijd geleden vervangen. Het bedrijfsmilieuplan meldt hierover het volgende:

‘Bij het heropstarten van de verzepings-unit is veel aandacht besteed aan de mogelijke geur-emissie bij deze processtap. Door te werken met tankwagens in plaats van met drums en de ontluchtingen te voorzien van actief kool-filters is de geur-emissie tot een minimum beperkt. Desondanks is in 2001 een klacht ontvangen met betrekking tot stankoverlast (zie ook bijlage 1). Deze klacht was het gevolg van een openstaande afsluiter van de vetzurentank. Dit kon kort na ontvangen van de klacht worden verholpen. Geuremissies zullen net als in de bestaande situatie worden beheerst door middel van actief-koolfilters. Er zijn ook een aantal verbeteringen doorgevoerd:

- er zal meer gebruik worden gemaakt van dampretour;
- toepassing van drooglopende vacuümpomp;
- de sulfaatverwijderingsinstallatie verwijderd een significante hoeveelheid vluchtige vetzuren die via het afvalwater verantwoordelijk waren voor geuremissie;
- de huidige ethanoltank zal niet meer worden gebruikt als procestank waardoor adem- en verdringingsverliezen en daarmee (geur-) emissie sterk zal afnemen. Deze veranderingen zullen leiden tot een lagere geuremissie.’

Bovenstaande maatregelen kunnen worden beschouwd als BBT: best beschikbare techniek. Er is recent geen geuronderzoek uitgevoerd. Wel is er een ouder onderzoek waaruit blijkt dat de geurcontour gering is, zoals uit navolgende afbeelding blijkt. De planlocatie ligt in de buitenste ring van de geurcontour, net als vele andere woningen. Binnen dat regime zou reeds gewoond kunnen worden. Omdat er sprake is van een inrichting welke de best beschikbare technieken moeten doorvoeren, na het geuronderzoek de verzepingsunit is vernieuwd waarbij een BBT-regime is toegepast en de opslag van diverse productiestoffen is afgenomen wordt gesteld dat de huidige geurcontour nimmer slechter kan zijn. Dit betekent dat kan worden afgeweken van de aanbevolen richtafstand omdat het bedrijf in casu veel minder relevante geurhinder heeft dan standaard wordt aangenomen en de geurhinder die aanwezig was tot nauwelijks klachten heeft geleid en sindsdien door de toepassing van BBT enkel verbeterd is.

Figuur 1 - 98-percentiel uurgemiddelde geurimmissieconcentraties t.g.v. de geuremissies van Solvay Duphar BV, lokatie Veenendaal

Geurimmissiekaart op basis van onderzoek uit 1995

Gevaar

De inrichting betreft geen BRZO-inrichting (Besluit risico's zware ongevallen), omdat het bedrijf minder dan 100.000 ton heptaan opslaat. Echter, hierbij wordt wel uitgegaan van het feit dat er in 2019 nieuwe en daarmee kleinere opslagtanks zijn geplaatst. Daarbij is de inrichting wel als zodanig opgenomen op de risicokaart. Het is aan het bevoegd gezag om hier al dan niet op te controleren.

Ook is er een veiligheidscontour opgenomen voor een plaatsgebonden risico en een groepsrisico. Bij een plaatsgebonden risico mag de kans dat een willekeurig en fictief persoon die zich binnen de inrichting bevindt dodelijk verongelukt door een ongeval. Dit heeft betrekking op de inrichting zelf en dus niet op de planlocatie. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Binnen deze contour (zie kaart) mogen geen nieuwe bestemmingen worden gerealiseerd. Hiervan is in casu geen sprake.

Bij een groepsrisico gaat het om het vaststellen van een kans dat een groep in de nabije omgeving van de inrichting het risico loopt dodelijk getroffen te worden bij een ongeval op de risicolocatie. Hierbij geldt dat hoe meer mensen in de omgeving aanwezig zijn, hoe hoger het risico ook beoordeeld moet worden. Op grond van artikel 13 van het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen) moet het bevoegd gezag zelf een risico-afweging maken en kan zij daartoe maatregelen nemen dan wel voorschrijven om risico's te verkleinen.

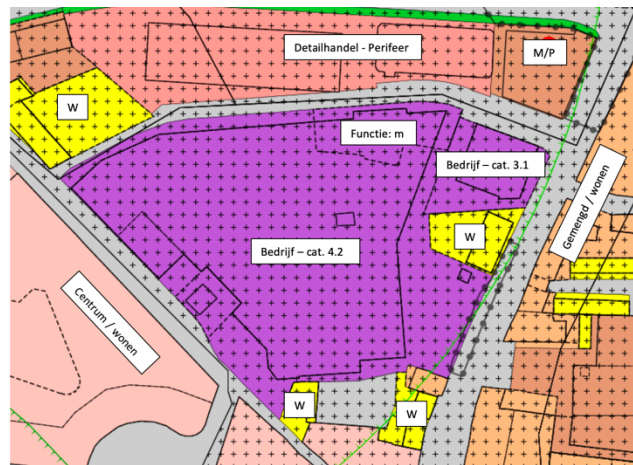
Omdat de planlocatie buiten de risicocontour en buiten de grens van de inrichting ligt, het reeds een omgeving met veel woon- en winkelpubliek betreft en er geen sprake is van cumulatieve risico's wordt gesteld dat het bevoegd gezag een positieve risico-afweging kan maken en de externe veiligheid van de inrichting van Carbogen Amcis geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling op de planlocatie.

2.4. Omgekeerde werking

Zoals op de reeds getoonde uitsnede van de bestemmingsplankaart te zien is zijn er meerdere woonbestemmingen in de nabijheid van de planlocatie en de daaromheen liggende en reeds besproken bedrijven. Er zijn twee bedrijven die potentieel belemmerd zouden kunnen worden in de realisatie van hun maximale planologische mogelijkheden.

Dit betreft het Autobedrijf J. van de Weerd en Carbogen Amcis, beide gelegen in het paarse bestemmingsvlak. Hieromtrent is het volgende te overwegen:

1. Autobedrijf J. van de Weerd: zoals in paragraaf 2.3.2 is toegelicht kan dit bedrijf als categorie 2 bedrijf worden gezien. Door de ontwikkeling op de planlocatie wordt de vergunning en richtafstand geen geweld aan gedaan en wordt het bedrijf niet beperkt. Voor het bedrijf zelf is het niet mogelijk om in milieucategorisering te groeien. Hiertoe werken de woningen op de Prins Bernhardlaan 35 t/m 41 reeds belemmerend. Deze woningen grenzen aan het terrein van het bedrijf en liggen op 9,0 m afstand van de daadwerkelijke bedrijfsactiviteiten. Hierdoor werken deze woningen eerder belemmerend ten opzichte van de te realiseren woningen op de planlocatie en is er derhalve geen sprake van een belemmering op grond van omgekeerde werking.
2. Carbogen Amcis: zoals in paragraaf 2.3.3 is toegelicht betreft dit een categorie 4.2 bedrijf, conform de bestemming. Tevens is aan de orde geweest dat dit bedrijf op grond van richtafstanden geraakt zou worden door de beoogde ontwikkeling maar deze ontwikkeling op detailniveau desalniettemin wel te verantwoorden is. Omgekeerd werkt de ontwikkeling niet belemmerend voor het bedrijf. Woningen zoals de Prins Bernhardlaan 35 t/m 41, Nieuweweg 12 t/m 24 en appartementen aan de overzijde van de Nieuweweg zijn dichterbij gelegen en belemmeren dus eerder een eventuele uitbreiding. Van subjectievere aard maar naar de aard van de omstandigheden niet te veronachtzamen geldt het feit dat dit chemische bedrijf nagenoeg midden in het centrum van Veenendaal ligt, niet binnen de structuurvisie past en uitplaatsing reeds diverse malen openlijk aan de orde is geweest, lijkt het niet voor de hand liggend dat dit bedrijf toestemming zal verkrijgen uit te breiden en is dat juridisch-technisch feitelijk niet mogelijk.

Met bovenstaande conclusies zal de beoogde ontwikkeling op de planlocatie omgekeerd niet belemmerend kunnen werken bij het behalen van de maximale planologische mogelijkheden voor de omliggende bedrijven, nu deze reeds door andere oorzaken reeds belemmerd zijn.

2.5. Conclusie planologische en vergunning technische situatie

De planlocatie valt binnen milieucontouren van enkele verschillende bedrijven. Gelet op de belemmeringen van andere woningen zijn maximaal planologisch toegestane milieucategorieën in praktijk niet vergunbaar en niet te effectueren.

Het betreft een gemengd gebied waardoor aanbevolen richtafstanden met één klasse verlaagd mogen worden. De aanwijzing hiertoe moet ruimtelijk gemotiveerd worden in een bestemmingsplanprocedure voor de planlocatie. Binnen deze aanbevolen richtafstanden passen alle omliggende bedrijven met uitzondering van het bedrijf Carbogen Amcis aan de Nieuweweg 2a.

Gelet op het aanwezige dossier van dat bedrijf wordt gesteld dat op grond van de aanwezige onderzoeken er geen sprake is van het noodzakelijk aan moeten houden van de richtafstanden voor geur en geluid. Omdat het een inrichting betreft waar nauwelijks sprake is van geuremissie lijkt het voorsnog niet relevant hier onderzoek naar te doen. Ook zijn er geen geur emitterende bedrijven in de nabije omgeving, waardoor sprake zou zijn van cumulatieve geurhinder, welke in een onderzoek naar voren zouden komen. Desalniettemin zou het bevoegd gezag dit wel kunnen voorschrijven.

Omtrent geluid geldt dat er per bedrijf geen directe aanleiding bestaat voor te verwachten hinder. Echter, de planlocatie ligt op een relatief druk en potentieel lawaaiig punt ligt, waarbij ook sprake kan zijn van cumulatie. Gelet op het niet voldoen aan de richtafstanden en diverse historie omtrent het gebied wordt geadviseerd om hiertoe een akoestisch onderzoek uit te voeren.

3. Overige elementen

3.1. Gas en gevaarlijke inrichtingen

Naast de besproken inrichting van de Carbogen Amcis is in de nabijheid van de planlocatie een zogenaamde BEVI-inrichting (Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen) gelegen in de vorm van een benzinestation met LPG-tank van Total, gevestigd aan de Wiltonstraat 2, gelegen op een afstand van ca. 750m van de planlocatie. Dit bedrijf is weergegeven op de daartoe bestemde Risicokaart Nederland, zoals ook te zien is op de kaart zoals afgebeeld in paragraaf 2.3.3. Deze inrichting ligt op ruim voldoende afstand van het plangebied. Op de vigerende plankaart is de betreffende zone aangegeven en deze is niet van invloed op de planlocatie. Deze vormen allen geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling. Voor het overige wordt verwezen naar paragraaf 2.3.3 en de daarin opgenomen elementen omtrent gevaar en externe veiligheid.

3.2. Wegverkeerslawaaai

Rondom het plangebied liggen een aantal wegen, te weten de Prins Bernhardlaan, Schoolstraat, Bevrijdingslaan en Eenvoudlaan. De Bevrijdingslaan is een weg waar een maximum snelheid van 50 km/h geldt, de overige wegen zijn wegen in een 30 km/h zone. Voor stedelijke ontwikkelingen nabij dergelijk wegvakken (50 km/h) geldt dat binnen een zone, gemeten vanuit de as van de weg van 200 m, akoestisch onderzoek moet plaats vinden. Dit geldt voor de Bedrijvingslaan, 30 km/h-wegen zijn hiervan uitgezonderd. Gelet op diverse metingen uit het verleden is het niet ondenkbaar dat uit een akoestisch onderzoek naar voren komt dat geluid beperkende maatregelen moeten worden genomen en/of een besluit hogere grenswaarde moet worden genomen.

3.3. Omgevingswet

Het stelsel ten aanzien van milieu-beoordeling zal onder de aankomende Omgevingswet aan verandering onderhevig zijn. De VNG heeft in haar publicatie 'Milieuzonering nieuwe stijl' (bijgevoegd) hiervoor nieuwe gereedschappen ontwikkeld. De juridische grondslag hiertoe is het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Een belangrijk begrip hierbij is 'gebruiksruimte'. De nieuwe systematiek limiteert de gebruiksruimte voor geluid en geur per bedrijf. Dus ieder bedrijf krijgt zijn eigen gebruiksruimte. In feite sluit dit aan bij een planologische beoordeling van de meest belemmerende bedrijven, zoals dat voorgaand reeds is gedaan. Hierbij is de hoeveelheid gebruiksruimte afhankelijk van de zone van het bedrijventerrein waarin het bedrijf ligt. Per zone wordt een standaard gebruiksruimte per bedrijf toegekend. Ten aanzien van geluid sluit de nieuwe systematiek aan op de bestaande en zijn weinig grote wijzigingen te verwachten. Dit zou aansluiten op de motivering zoals in hoofdstuk 2 behandeld is en daaraan ondersteunend zijn. Afhankelijk van de exacte geurwaarden die worden gemeten (zie onder andere tabel 4-2, pagina 18, 'Milieuzonering nieuwe stijl'), zou na onderzoek wellicht volstaan kunnen worden met een afstand van 50 m, waar reeds aan voldaan wordt.

4. Conclusie

Rondom de planlocatie zijn diverse milieubelastende bedrijven gelegen. Deze bedrijven zijn in het verleden onderzocht en/of er heeft handhaving plaats gevonden. Door de aanwezige dossiers is een precieze analyse op te stellen.

Wanneer de maximale planologische mogelijkheden worden beoordeeld dient rekening te worden gehouden met een bestemming tot categorie 4.2 ten behoeve van het bedrijf van Carbogen Amcis aan de Nieuweweg 2A. Het gebied moet worden gekwalificeerd als 'gemengd gebied', en derhalve kan deze afstand worden teruggebracht met één categorie, naar een aanbevolen richtafstand van 200m. De planlocatie ligt binnen deze richtafstand. Na onderzoek blijkt echter dat categorie 4.2 weliswaar bestemd en vergund is maar het bedrijf slechts op onderdelen aan deze categorisering beantwoord. Ten aanzien van belangrijke omgevingsfactoren, waaronder geur, geluid en richtafstand voor gevaar is voldoende bewijs voor handen om een goede ruimtelijke ordening voor de beoogde planlocatie vast te kunnen stellen nu er geen sprake is van hinder of gevaar. Aanbevolen wordt wel een goed en cumulatief ingestoken akoestisch onderzoek uit te voeren. Ten aanzien van milieucategorie 3.1, behorende bij het autobedrijf J. van de Weerd v.o.f., geldt dat deze in vergunning-technische zin een categorie 2 bedrijf betreft en daarmee geen belemmering vormt. Voor alle bedrijven geldt dat deze reeds geen uitbreidingsmogelijkheden hebben omdat andere, reeds bestaande woningen, deze uitbreidingen reeds belemmeren. In de zin van het begrip omgekeerde werking zal de beoogde ontwikkeling van de planlocatie dan ook geen extra, nieuwe c.q. zwaardere belemmering vormen voor deze bedrijven.

Op basis van de komende Omgevingswet lijkt voor gesorteerd te worden op een maximale afstand van 100m met mogelijkheden om deze afstand terug te brengen naar 50m, waarbij een casus met slechts enkele individuele bedrijven, zoals in casu het geval is, meer individueel beoordeeld kunnen worden. Hieromtrent kan worden aangenomen dat het in casu wellicht extra mogelijkheden kan bieden maar de beoordelingsruimte van het bevoegd gezag (en de daartoe op te stellen instrumenten door de gemeenteraad) voornamelijk groot is en de juridische complexiteit dermate groot is dat hier nu niet met zekerheid op geanticipeerd kan worden.

De eindconclusie is dan ook dat ten aanzien van de omliggende bedrijven geen belemmering voor ontwikkeling bestaat en een goede ruimtelijke ordening gewaarborgd is. De bedrijven liggen op voldoende afstand om aan aanbevolen richtafstanden te voldoen. Ten aanzien van het bedrijf Carbogen Amcis geldt dat deze op een kortere afstand ligt dan de aanbevolen richtafstand. Van deze richtafstand kan echter gemotiveerd worden afgeweken. Door de specifieke aard van dit bedrijf, de geringe geluid- en geurhinder en de ligging van diverse andere woningen dichterbij dit bedrijf kan hier met de huidige afstand toch een goede ruimtelijke ordening en een dito woon- en leefklimaat worden gewaarborgd. Het bevoegd gezag kan vragen om een geuremissie-onderzoek, maar er bestaat hiertoe geen directe aanleiding. Met betrekking tot geluidhinder is dit anders. Vanwege meerdere geluidsbronnen, zoals het autobedrijf en wegverkeerslawaai, is cumulatieve geluidhinder niet op voorhand uit te sluiten. Hiertoe moet dan ook een nader en breed opgezet akoestisch onderzoek worden verricht. De in deze beoordeling geraadpleegde individuele feiten sluiten aan op de meer individuele benadering op grond van de nieuwe Omgevingswet. Dit is nog geen vigerend recht, maar vormt wel een extra onderbouwing ten aanzien van de in deze beoordeling gekozen route en daarmee samenhangende afwegingsruimte. Het bevoegd gezag wordt dan ook geadviseerd om na het uitvoeren van akoestisch onderzoek positief te besluiten op het ontwerpbestemmingsplan.

© Niets uit deze rapportage mag zonder voorafgaande toestemming van de auteur worden overgenomen of gebruikt.

Bijlagen

1. VTH-dossier Schoolstraat 11A
2. VTH-dossier Prins Bernhardlaan 43
3. VTH-dossier Nieuweweg 2A